

Spis treści

1. Wprowadzenie	11
1.1. Dla kogo przeznaczony jest ten skrypt?	11
1.2. Części skryptu	12
1.3. Konwencje używane w skrypcie	12

I. Pascal

2. Laboratorium 1. Pierwszy program	16
2.1. Część teoretyczna	16
2.1.1. Struktura programu w Pascalu	16
2.1.2. Najczęściej używane typy danych	17
2.1.3. Operatory arytmetyczne	18
2.1.4. Wprowadzanie i wyprowadzanie danych	19
2.2. Ćwiczenia	20
2.3. Zadania programistyczne do samodzielnego rozwiązania	26
2.4. Wiadomości pogłębiające	27
2.4.1. Dodatkowe informacje o procedurach wejścia-wyjścia	27
2.4.2. Uzupełnienie wbudowanych typów danych	28
2.4.3. Priorytety operatorów	29
2.4.4. Przykłady użycia rozszerzonych wiadomości	30
3. Laboratorium 2. Operacje logiczne i instrukcje warunkowe	33
3.1. Część teoretyczna	33
3.1.1. Algebra Boole'a	33
3.1.2. Operatory relacyjne	36
3.1.3. Instrukcje warunkowe	36
3.1.4. Narzędzia diagnostyczne	38
3.2. Ćwiczenia	39
3.3. Zadania programistyczne do samodzielnego rozwiązania	45
3.4. Wiadomości pogłębiające	46
3.4.1. Uzupełnienie dotyczące błędów	46

3.4.2. Operatory binarne	47
3.4.3. Przykłady użycia rozszerzonych wiadomości	48
4. Laboratorium 3. Pętle	50
4.1. Część teoretyczna	50
4.1.1. Pętla For	50
4.1.2. Pętla While	52
4.1.3. Pętla Repeat	53
4.1.4. Ekran tekstowy	54
4.2. Ćwiczenia	55
4.3. Zadania programistyczne do samodzielnego rozwiązania	60
4.4. Wiadomości pogłębiające	61
5. Laboratorium 4. Złożone typy danych	65
5.1. Część teoretyczna	65
5.1.1. Typ wyliczeniowy	65
5.1.2. Typ okrojony	66
5.1.3. Typ zbiorowy	66
5.1.4. Typ tablicowy	67
5.1.5. Typ rekordowy	67
5.2. Ćwiczenia	68
5.3. Zadania programistyczne do samodzielnego rozwiązania	79
5.4. Wiadomości pogłębiające	80
6. Laboratorium 5. Dynamiczne struktury danych	85
6.1. Część teoretyczna	85
6.1.1. Czym jest wskaźnik?	85
6.1.2. Lista jako struktura danych	88
6.1.3. Kolejka FIFO	90
6.1.4. Kolejka LIFO, czyli stos	90
6.2. Ćwiczenia	91
6.3. Zadania programistyczne do samodzielnego rozwiązania	104
6.4. Wiadomości pogłębiające	104
6.4.1. Lista cykliczna	104
6.4.2. Dwukierunkowa lista cykliczna	105
7. Dodatki	117
7.1. Spis słów kluczowych	117
7.2. Dyrektywy	117
7.3. Spis funkcji i procedur wbudowanych	118

II. Java

8. Laboratorium 1. Pierwszy program	130
8.1. Część teoretyczna	130
8.1.1. Struktura programu w Java	130
8.1.2. Najczęściej używane typy danych	131
8.1.3. Operatory arytmetyczne	132
8.1.4. Wprowadzanie i wyprowadzanie danych	133
8.2. Ćwiczenia	133
8.3. Zadania programistyczne do samodzielnego rozwiązania	139
8.4. Wiadomości pogłębiające	140
8.4.1. Dodatkowe informacje o procedurach wejścia-wyjścia	140
8.4.2. Uzupełnienie wbudowanych typów danych	141
8.4.3. Priorytety operatorów	142
8.4.4. Przykłady użycia rozszerzonych typów danych	143
9. Laboratorium 2. Operacje logiczne i instrukcje warunkowe	145
9.1. Część teoretyczna	145
9.1.1. Algebra Boole'a	145
9.1.2. Operatory relacyjne	148
9.1.3. Instrukcje warunkowe	148
9.2. Ćwiczenia	150
9.3. Zadania programistyczne do samodzielnego rozwiązania	156
9.4. Wiadomości pogłębiające	157
9.4.1. Operatory binarne	157
9.4.2. Przykłady użycia rozszerzonych wiadomości	158
10. Laboratorium 3. Pętle	160
10.1. Część teoretyczna	160
10.1.1. Pętla For	160
10.1.2. Pętla While	161
10.1.3. Pętla for each	163
10.2. Ćwiczenia	164
10.3. Zadania programistyczne do samodzielnego rozwiązania	166
10.4. Wiadomości pogłębiające	167
11. Laboratorium 4. Złożone typy danych	169
11.1. Część teoretyczna	169
11.1.1. Typ wyliczeniowy	169
11.1.2. Typ zbiorowy	170
11.1.3. Typ tablicowy	171
11.1.4. Klasy	171

11.2. Ćwiczenia	172
11.3. Zadania programistyczne do samodzielnego rozwiązania	183
11.4. Wiadomości pogłębiające	183
12. Laboratorium 5. Złożone struktury danych	188
12.1. Część teoretyczna	188
12.2. Ćwiczenia	189
12.3. Zadania programistyczne do samodzielnego rozwiązania	193
12.4. Wiadomości pogłębiające	193

III. C#

13. Laboratorium 1. Pierwszy program	196
13.1. Część teoretyczna	196
13.1.1. Struktura programu w C#	196
13.1.2. Najczęściej używane typy danych	198
13.1.3. Operatory arytmetyczne	200
13.1.4. Wprowadzanie i wyprowadzanie danych	200
13.2. Ćwiczenia	201
13.3. Zadania programistyczne do samodzielnego rozwiązania	208
13.4. Wiadomości pogłębiające	209
13.4.1. Klasa Console	209
13.4.2. Klasa Math	210
13.4.3. Dodatkowe informacje o procedurach wejścia-wyjścia: Write (WriteLine)	211
13.4.4. Typy danych i konwersja typów	212
13.4.5. Priorytety operatorów	213
14. Laboratorium 2. Operacje logiczne i instrukcje warunkowe	215
14.1. Część teoretyczna	215
14.1.1. Algebra Boole'a	215
14.1.2. Operatory relacyjne	218
14.1.3. Instrukcje warunkowe	218
14.2. Ćwiczenia	222
14.3. Zadania programistyczne do samodzielnego rozwiązania	228
14.4. Wiadomości pogłębiające	229
14.4.1. Operatory binarne	229
14.4.2. Przykłady użycia rozszerzonych wiadomości	230

---

15. Laboratorium 3. Pętle	232
15.1. Część teoretyczna	232
15.1.1. Pętla <code>while</code> oraz <code>do...while</code>	233
15.1.2. Pętla <code>for</code>	235
15.2. Ćwiczenia	237
15.3. Zadania programistyczne do samodzielnego rozwiązania	239
16. Laboratorium 4. Złożone typy danych	241
16.1. Część teoretyczna	241
16.1.1. Typ wyliczeniowy	241
16.1.2. Struktura	242
16.1.3. Typ tablicowy	244
16.1.4. <code>ArrayList</code>	245
16.1.5. Pętla <code>foreach</code> – uzupełnienie	247
16.1.6. Klasy	249
16.2. Ćwiczenia	250
16.3. Zadania programistyczne do samodzielnego rozwiązania	264
16.4. Wiadomości pogłębiające	265
17. Laboratorium 5. Złożone struktury danych – cd.	270
17.1. Część teoretyczna	270
17.2. Ćwiczenia	271
17.3. Zadania programistyczne do samodzielnego rozwiązania	277
18. Dodatki C#	278
18.1. Środowisko Visual Studio	278
19. Dodatki	283
19.1. Spis kodów ASCII	283
19.2. Spis rozszerzonych kodów klawiatury	285
20. Literatura	287
21. Spis tabel i rysunków	288
21.1. Spis tabel	288
21.2. Spis rycin	289